

Richtlijnen Natuurinclusief Bouwen Almen-Zuid 2b

Natuurinclusief bouwen draagt bij aan een gezonde en aantrekkelijke wijk voor planten, dieren en ook voor u als bewoner. Bij natuurinclusief bouwen worden maatregelen genomen die kansen bieden aan vogels, vleermuizen, egels en/of insecten. U kunt uit de hieronder genoemde maatregelen kiezen. Wat de maatregelen inhouden, of deze bij uw woning passen en aan welke voorwaarden voldaan moet worden staat in de toelichting. Voor de verschillende type woningen moet een totaal aantal punten gehaald worden. Voor een tussenwoning zijn dat 10 punten, voor een hoekwoning 15 punten, voor een twee-onder-één kap 17 punten en voor een vrijstaande woning 20 punten. Er moeten zowel maatregelen voor verblijfplaatsen worden gekozen als maatregelen voor tuin en dak. De kans dat een dier zich ergens vestigt neemt toe als de zogenoemde v's in het leefgebied aanwezig zijn. De v's zijn: voedsel, vocht, verblijfplaats, veiligheid en verbinding.

Naam aanvrager:

Adres aanvraag:

Type woning:

- ☐ tussenwoning
☐ hoekwoning
☐ twee-onder-één kap
☐ vrijstaande woning

Maatregelen	Punten	Uw punten
Verblijfplaatsen¹		
V.1 Drie neststenen voor huismussen	3	...
V.2 Vogelvide	3	...
V.3 Neststeen voor spreeuw	2	...
V.4 Neststeen voor zwarte roodstaart	2	...
V.5 Toegankelijke (tussen)spouw voor vleermuizen	3	...
V.6 Inbouwkast voor vleermuizen	2	...
V.7 Toegankelijk boeibord of overstek	3	...
V.8 Toegankelijke nokvorst	2	...
V.9 Insectenstein (maximaal 3)	1	...
V.10 Insectenhotel	1	...
Tuin en dak		
T.1 Groen platdak sedum (per 10 m ²)	1	...
T.2 Groen platdak kruiden en grassen (per 10 m ²)	2	...
T.3 Groene erfafscheiding ²	2	2
T.4 Rommelhoekje composthoop	1	...
T.5 Rommelhoekje takkenril	2	...
T.6 Rommelhoekje stapelmuurtje	1	...
T.7 Inheemse boom	3	...
T.8 Drie inheemse struiken	3	...
T.9 Vogeldrinkbak	1	...
T.10 (mini)vijver	2	...
T.11 Beperkte verharding ²	2	2
T.12 Natuurvriendelijke buitenverlichting ²	2	2
O.1 Eigen initiatief in overleg; omschrijving	n.t.b.	...
.....		
Totaal aantal behaalde punten		...

¹ Voor een tussenwoning minimaal 1 verblijfplaats van de maatregelen (V1 t/m V8) en voor hoekwoning en twee-onder-één kap minimaal 2. En bij het indienen van de omgevingsvergunning moeten de maatregelen die in/aan de bebouwing worden genomen duidelijk op de bouwtekening aangegeven worden.

² De maatregelen T.3, T.10 en T.12 zijn verplicht

Toelichting Natuurinclusief Bouwen Almen Zuid II

In deze Maatregelencatalogus staan voor de maatregelen benoemd aan welke voorwaarden moet worden voldaan.

V.1 Drie neststenen voor huismussen

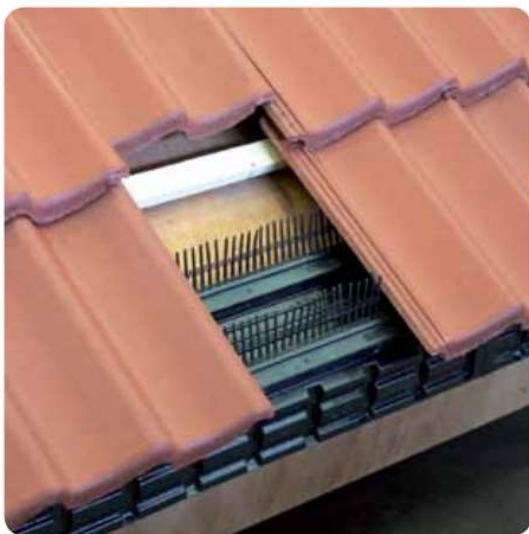
- Huismussen zijn koloniebroeders, plaats daarom meerdere neststenen bij elkaar
- Aan noord- of oostzijde van de woning, dit om oververhitting en inregenen te voorkomen/beperken.
- Plaatsen op een hoogte van minimaal 3 meter vanaf de grond
- Onderlinge afstand minimaal 50 centimeter

Voorbeeld neststeen voor huismus (bron: Vivara pro)

V.2 Vogelvide

- Over hele lengte van de woning
- Aan noord- of oostzijde van de woning, dit om oververhitting te voorkomen/beperken.
- Afstand tussen het dakbeschot en de dakpan (bij bolling) dient minimaal 7,5 centimeter zijn.

Voorbeeld vogelvide (bron: Monier)

V.3 Neststeen voor spreeuw

- Aan noord- of oostzijde van de woning, dit om oververhitting en inregenen te voorkomen/beperken.
- Plaatsen op een hoogte van minimaal 3 meter vanaf de grond
- Kan met 2 of 3 exemplaren bij elkaar geplaatst worden

Voorbeeld neststeen voor spreeuw (bron: Unitura)

V.4 Neststeen voor zwarte roodstaart

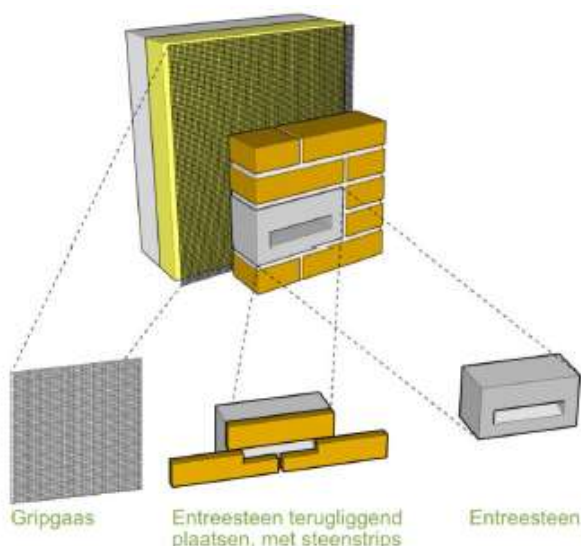
- Aan noord- of oostzijde van de woning, dit om oververhitting en inregenen te voorkomen/beperken.
- Plaatsen op een hoogte van minimaal 3 meter vanaf de grond
- Niet meerdere stenen bij elkaar plaatsen, heeft een eigen broedterritorium

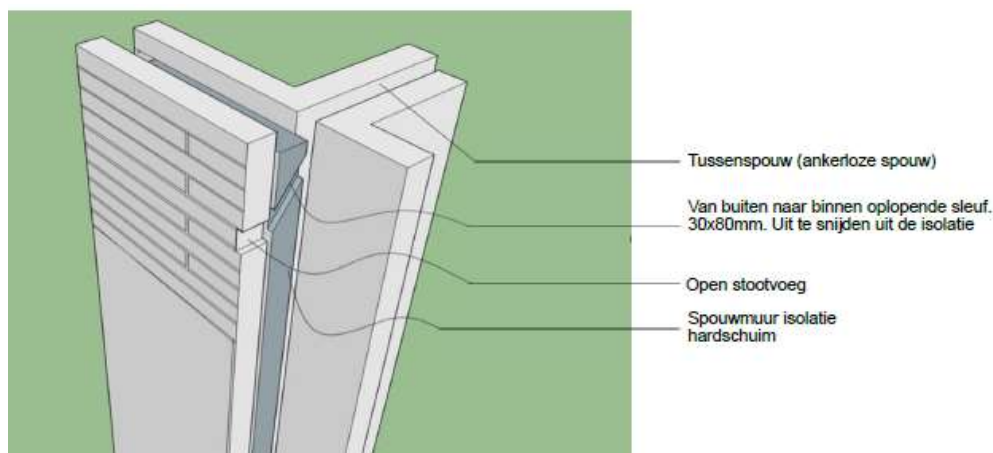
Voorbeeld neststeen voor zwarte roodstaart (bron: Vivara pro)

V.5 Toegankelijke (tussen)spouw voor vleermuizen

- Invliegopening maken door open stootvoeg of entreesteen
- Afmeting open stootvoeg 1,5 x 4 centimeter
- Luchtsponw minimaal 3 centimeter en heeft ruwe wanden voor houvast (bv voorzien van gripgaas)

Voorbeeld opbouw toegankelijke spouw (bron: faunaprojecten.nl)

Voorbeeld uitvoering toegankelijke tussenspouw (bron: bouwnatuurinclusief.nl)

V.6 Inbouwkast voor vleermuizen

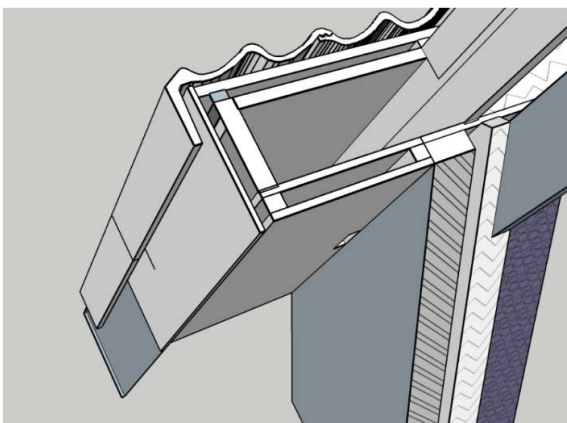
- plaatsen op een hoogte van minimaal 4 meter vanaf de grond
- meerdere stenen bij elkaar heeft de voorkeur, eventueel aan elkaar geschakeld

- aanvliegroute vrijhouden; geen bomen of struiken dichtbij de muur en niet boven openslaande ramen, zonwering o.i.d.

Voorbeeld vleermuiskasten (bron: Unitura)

- V.7 Toegankelijk boeibord of overstek
- invliegopening 2 x 10 centimet of 1,5 centimeter (voor vleermuizen) of diameter van 3,5 centimeter (voor huismus)

Voorbeeld toegankelijk boeibord (bron: bouwnatuurinclusief)

- V.8 Toegankelijke nokvorst
- Nokvorst op minimaal 4 meter hoogte vanaf de grond
 - 2 centimeter ruimte laten onder de nokvorst
 - Materiaal onder de nokvorst moet ruw zijn voor voldoende grip

- V.9 Insectenstein

- Op een zonnige plek aan de zuid tot west zijde van de woning
- Plaatsen op een hoogte van minimaal 50 centimeter en maximaal 2 meter vanaf de grond
- Dichtbij inheemse nectar- en stuifmeeldragende bloemen, planten en/of struiken.

Voorbeeld insectenstein (bron: Unitura)

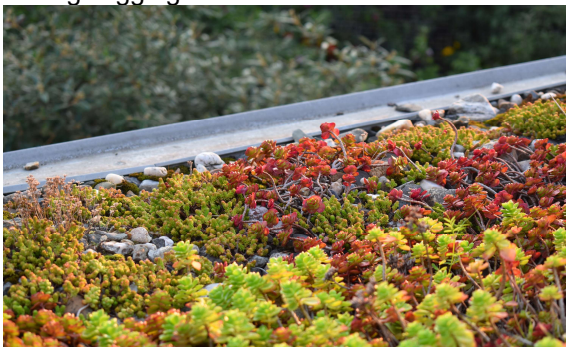
V.10 Insectenhotel

- Op een zonnige plek
- Afmeting minimaal 0,25 m²
- Geschikt voor verschillende soorten insecten

T.1 Groen platdak sedum

- minimaal 10 m²
- De groendakopbouw bestaat uit een vegetatiemat met daaronder een substraat- en drainagelaag
- dikte van de substraatlaag 5 – 7 centimeter
- verschillende soorten inheemse sedum als muurpeper, wit vetkruid en hemelsleutel
- zonnige ligging

T.2 Groen platdak kruiden en grassen

- minimaal 10 m²
- De groendakopbouw bestaat uit een vegetatiemat met daaronder een substraat- en drainagelaag
- dikte van de substraatlaag 7 – 15 centimeter
- verschillende soorten inheemse kruiden en grassen (speciale mengsels op de markt verkrijgbaar)

T.3 Groene erfafscheiding

- struiken, haag of groene klimplanten tegen bijvoorbeeld hek van betongaas
- hoogte van minimaal 80 centimeter
- moet passeerbaar zijn voor bijvoorbeeld egels (openingen minimaal 15 x 15 cm)
- beplanting bijvoorbeeld klimop, liguster, veldesdoorn, zuurbes, hulst, gele kornoelje, meidoorn, sleedoorn, taxus, beuk of haagbeuk.

T.4 Rommelhoekje composthoop

- Minimaal 1 x 1 meter
- Bak van hout, gaas of takken
- Alleen voor tuinafval, niet voor etensresten, papier, houtschoor, kattenkakkorrels
- Afstand tot woningen minimaal 8 meter

T.5 Rommelhoekje takkenril

- Minimaal 2 meter lang, 30 centimeter breed en 30 centimeter hoog

T.6 Rommelhoekje stapelmuurtje

- Minimaal 2 meter lang, 30 centimeter breed en 30 centimeter hoog
- Afwisseling in soorten/afmeting van materiaal, zoals (bak)stenen, stoeptegels, dakpannen, keien en terrastegels, zodat er kieren en holtes tussen ontstaan

T.7 Inheemse boom

- Groeiplaats voor 25 jaar
- Inheemse bloeiende (vruchtdragende) bomen.
- Geschikte bomen met een (volwassen) hoogte tot 8-15 meter zijn bijvoorbeeld gewone lijsterbes, gewone vogelkers, krentenboompje, gele kornoelje, kersappel, zwarte kers.

T.8 Drie inheemse struiken

- bloeiende, vruchtdragende struiken
- Geschikte inheemse struiken zijn bijvoorbeeld meidoorn, vuilboom, hazelaar, sleedoorn, gelderse roos, sporkhout, gewone vlier

T.9 Vogeldrinkbak

- Drinkbak maximaal 4 cm diep,
- 4 tot 5 meter vanaf beplanting plaatsen voor voldoende overzicht, maar nabij beschutting

T.10 (mini)vijver

- minimaal oppervlakte van 1 m² en 30 centimeter diep (hoe groter, hoe beter)
- Leg er stenen in als een trapje zodat (kleine) dieren in en uit het water kunnen
- Voeg inheemse waterplanten toe als watermunt, watervergeet-me-nietje, beekpunge, aarvederkruid, waterranonkel en penningkruid

T.11 Beperkte verharding

- Alleen daar waar verharding noodzakelijk is
- Maximaal 50 % van de tuin (oppervlakte totale perceel min oppervlakte woning) met maximum van 75 m²
- Toepassen open verharding (ruimte tussen bestrating) en halfverharding (bv grind)

T.12 Natuurvriendelijke buitenverlichting

- Alleen verlichting waar en wanneer noodzakelijk (eventueel met sensor en tijds klok)
- Verlichting naar beneden gericht met minimale spreiding naar omgeving en geen uitstaling naar boven.
- Led verlichting met "warme kleur" van maximaal 3000 Kelvin

O.1 Eigen initiatief in overleg

- Er kan ook een eigen maatregel worden geformuleerd, mits goed beargumenteerd hoe deze maatregel de biodiversiteit vergroot. Het aantal punten wordt nader bepaald, in samenspraak met de gemeente.

Meer informatie:

www.bouwnatuurinclusief.nl
www.checklistgroenbouwen.nl
[Onze tuinvogels | Vogelbescherming](#)
www.unitura.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelvide.nl

Bronnen:

Gemeente Amsterdam (2018). *Natuurinclusief bouwen en ontwerpen in twintig ideeën*.
Gemeente Arnhem *Maatregelencatalogus Natuurinclusief Bouwen Arnhem*
Gemeente Deventer *Mens en natuur in balans wat kan jij doen? Alles over natuurinclusief bouwen*
Gemeente Ede (2020). *Maatregelencatalogus* <https://www.ede-natuurlijk.nl/natuurinclusief>